

Mahmood en de Bende van de Tijger

Over het boek

Auteur: Jan De Leeuw

Illustrator: Noëmi Plateau

Uitgeverij: De Eenhoorn

Over de makers

Jan De Leeuw (1968) wist al op jonge leeftijd dat hij schrijver wilde worden.

Hij heeft psychologie gestudeerd en als psycholoog gewerkt voor hij zich volledig aan het schrijven ging wijden. Hij schreef verhalen voor volwassenen (in de “Dietsche Warande” en “De Brakke Hond”) en een theatertekst voor jongeren. In 2004 debuteerde Jan De Leeuw in de jeugdliteratuur met “Vederland”, waarvoor hij een Boekenwelp ontving. Voor “Het nachtpand” ontving hij De Gouden Uil Jeugdliteratuur Prijs van de Jonge Lezer. Met “Bevroren kamers” was hij genomineerd voor de Deutscher Literaturpreis. Jan De Leeuw houdt van lang slapen en lezen in bed (Aidan Chambers, Roald Dahl, Astrid Lindgren, Salinger, Annie M.G. Schmidt, Toon Tellegen, Tolkien en vele anderen, maar misschien nog het liefst “Winnie the Pooh”). Natte kleren, dieren in kooien en de afwas vindt hij heel wat minder leuk.

Bron: <http://home.scarlet.be/jandeleeuw/biografie.html>

Noëmi Plateau (1996) is afgestudeerd aan het KASK in Gent als illustrator en grafisch vormgever. Verder won ze de Belgodyssee 2021, de jaarlijkse reportagewedstrijd voor journalisten in spe. “Mahmood en de Bende van de Tijger” is haar debuut als kinderboekenillustrator. Noëmi Plateau werd geadopteerd uit China. Als vrijwilliger probeert ze andere Chinese adoptiekinderen te helpen in hun zoektocht naar hun oorspronkelijke ouders. Ze houdt van reizen en nieuwe ontmoetingen.

Bronnen: <https://www.vrt.be/vrtnws/nl/2021/12/09/noemi-plateau-wint-reportagewedstrijd-belgodysee/>

<https://www.stampmedia.be/reporters/noemi-plateau>

1. VOOR HET LEZEN

- Jan De Leeuw heeft vooral boeken geschreven voor tieners. Misschien heb je wel “Vederland” gelezen, zijn debuut? Of ken je zijn prentvertelling “De kleine koning”?
- Wat verwacht je van “Mahmood en de Bende van de Tijger”? Denk je dat Mahmood bij de bende hoort of juist niet? Wat zou je voor hem willen: wel/geen bendelid?
- In België en andere landen zijn er ook bendes. Wat weet je daarvan? In Nederland heeft de [politie op school les gegeven over drugs en criminelen](#) en hoe zij kinderen benaderen om de vuile klusjes te doen. Wat vind je van die lessen?

2. HET VERHAAL

2.1. Korte inhoud

Mahmood groeit op in een dierentuin, omdat zijn vader de directeur is. Als zijn lievelingsdier, de tijger William Blake, wordt gestolen, is hij vastbesloten hem terug te vinden. Zijn zoektocht brengt hem naar de donkerste buurten van de stad, waar hij in de handen van een gewelddadige bende belandt. Wanneer hij in een angstige situatie terechtkomt, gebeurt er iets bijzonders met Mahmood.

2.2. Cover

- Wat valt je op aan de omslagillustratie? Een tekening van een jongen met iets in zijn hand; hij kijkt om naar de muur van een dierentuin, waar ook een doorkijk is naar de gebouwen van een stad; op de voorgrond staan, in donkerblauw, halmen en plantenbladeren; de achtergrond is nachtblauw met een witte maan boven de stad. Op de muur van de dierentuin staat een eenvoudige tekening van een katachtige kop. De jongen kijkt weg van de lezer.
- Welke sfeer roept het omslag op? Spreekt het omslag je aan?

2.3. Personages

- Mahmood is het hoofdpersonage van dit verhaal. Wat weet je over hem? (een jongen van 11 of 12 jaar, die altijd te laat opstaat; hij heeft een oudere broer en zus en woont met het gezin in de dierentuin waarvan zijn vader directeur is; het is Mahmoods taak om de zangvogels te voeren, maar hij zou liever voor de leeuwen en tijgers zorgen; onderweg naar school maakt hij graag een praatje met de mensen die hij tegenkomt, hij is altijd beleefd; hij is beschermd opgevoed en nog niet vaak in de stad geweest, hij is daar op zijn hoede, maar kijkt ook zijn ogen uit;...)
- Mahmood komt in het hoofd van een van de benedeleden terecht, de messenjongen. "Mahmood voelt zijn onmacht, zijn woede..." tot en met "een jongenslijf, een kus en de schaamte die als een rode gloed door zijn lichaam brandt..." (p.56) Hoe ervaart Mahmood deze gebeurtenis? (hij snapt niet goed wat er gebeurd is en hoe dat mogelijk was; het lijkt hem vreselijk als iemand ongewenst in zijn hoofd zou kijken; hij voelt nog steeds de angst van de situatie; hij begrijpt niet alle beelden die hij van de messenjongen heeft gezien, maar voelt ze wel heel goed; hij vraagt zich af of die jongen wel alleen slecht is;...)
- Zou je bevriend kunnen zijn met Mahmood? Kan je je voorstellen hoe hij zich voelt na afloop van de gebeurtenis in het steegje en hoe hij denkt over de messenjongen?
- Arthur Vanderwoude is de dierenverzorger van de tijger William Blake. Wat weet je over hem? (de katachtigen zijn zijn specialiteit; hij werkt al jaren in de dierentuin en is een van de beste werknemers; de politie beschuldigt hem zonder reden, lijkt op discriminatie; hij duikt onder, maar redt wel Mahmood uit het steegje; samen met Mahmood verricht hij goed speurwerk naar de tijger; dertig jaar geleden was Arthur parkwachter; hij wilde met mevrouw Hortense trouwen, maar durfde niet toen hij zag hoe rijk ze was; samen met mevrouw Hortense en Mahmood brengt hij de gestolen tijger terug;...)
- Hoe denkt Mahmood over Arthur? (hij verdedigt Arthur tegenover de politie; hij vliegt Arthur om de hals wanneer die hem gered heeft; hij vraagt zich ook af hoe het leven van Arthur is buiten de dierentuin en realiseert zich dat hij eigenlijk weinig over hem weet;...)
- Er staan veel illustraties in boek, Mahmood is op een paar daarvan te zien: in de dierentuin op de pagina's 4, 5, 10 en 132, en met zijn moeder op pagina 92. Wat vind je van de manier waarop de illustrator Mahmood getekend heeft? Past de tekening bij het beeld dat jij van Mahmood hebt?
- Wat vind je ervan dat de benedeleden steeds zonder gezicht getekend worden, bijvoorbeeld op pagina 48 of 143? Waarom zou de illustrator daarvoor gekozen hebben, denk je?

2.4. Stijl

- De schrijver beschrijft op verschillende momenten de stad zoals Mahmood die ziet, en gebruikt daarbij ook beeldspraak. "Hij kan niet blijven staan, het is te druk en de menigte stuwt hem vooruit. Twee vrouwen in een blauwzwarte boerka waaien hem voorbij, nagekeken door de vrouwen op het ene en de mannen en het andere terras. Ze doen hem denken aan de ridders van vroeger die hier en daar in de gevels van de huizen

en op de muren van de kerken zijn gebeiteld, veilig in hun harnassen, beschermd tegen aanvallers achter hun vizier.” (p.40) Welke andere beeldspraken of beschrijvingen van de stad heb je gelezen? (bijvoorbeeld: “Kraaien kibbelen in de vuilnisbakken en kijken pas op als een groep vrouwen statig en kleurrijk als flamingo’s op hoge hakken voorbij komen geklikklakt.” (p.40/41); “De volgende halte is het Jodelpark. [...] Wel veel bomen, een verlichte triomfboog, struiken en dan niets meer.” (p.85); “In een wolk cirkelen ze om hem heen, steeds hoger tot ze in een zwerm van het dak wegvliegen, de schemering in, als een zilveren regen, een vlucht van woorden over de daken van de stad” (p.95); ...)

- Op pagina 26 noemen de politiemannen die de diefstal komen onderzoeken Mahmood “een kleine aap”. Mahmood vergelijkt hen in gedachten ook met dieren: met een bruine beer en een otter. Wat vind je daarvan? Met welk dier zou je Arthur vergelijken, of Mahmoods broer?
- De tekeningen in het boek zijn van Noëmi Plateau. Wat vind je van de tekeningen van de stad (pagina’s 66, 80, 151, schutbladen achterin) en de mensen in de stad (pagina’s 42-43, 86-87)? Welke tekening van de tijger (bijvoorbeeld op pagina 161, 176 of op de achterflap) vind je het mooist?

2.5. Genre

Een detectiveverhaal is een verhaal waarin een detective een mysterie of een misdaad oplost. De lezer heeft net zo weinig informatie als de detective en speurt zagezeggd mee.

- Wanneer is een detectiveverhaal goed? Als de lezer het hele verhaal nodig heeft om het mysterie mee op te lossen? Als de lezer verrast wordt door sommige verhaalwendingen? Als het verhaal spannend blijft? ...
- Vind je deze detective niet/wel geslaagd?

2.6. Tijd

- Het verhaal beslaat twee dagen en twee nachten. Is je dat opgevallen tijdens het lezen? Is er voor je gevoel ook maar zo weinig tijd voorbijgegaan? (Mahmood maakt veel mee in die twee dagen, daardoor lijkt het of er meer tijd verstreken is)
- Mahmood maakt tijdens het verhaal mee dat iedereen om hem heen stokstil blijft staan, als bevroren. “De tijd stopt. Zo voelt het toch.” (p.49) Hoe is dat voor Mahmood? Waaruit blijkt dat? (Mahmood vraagt zich af of hij dood is, hij vindt het heel vreemd om zichzelf ook van een afstand te bekijken, hij vindt de stilte vreemd, maar hij is niet bang)
- Arthur en mevrouw Hortense hebben elkaar heel lang niet gezien of gesproken. “Draai de tijd terug en geef me die dertig verloren jaren terug.” (p.157) Wat bedoelt mevrouw Hortense met deze opmerking?

2.7. Einde

- “William Blake is terecht. Arthur heeft zijn baan en mevrouw Hortense terug. De bendeleider zit in de gevangenis en de oude tijgerin zal na wat gehakketak met de politie toch in de Zoo belanden waar vader haar met de beste zorg zal omringen.” (p.213) Eind goed, al goed, zou je denken. Toch is Mahmood niet gelukkig. Hoe komt dat? De muis Quinto is door Mahmoods schuld dood en dat vindt hij heel erg. Kan je je voorstellen dat Mahmood zich zo voelt? Wat vind je van zijn idee over de Bende van de Muis?

2.8. Sfeerschepping

- Een detectiveverhaal is vaak spannend. Welke delen van het verhaal vond jij spannend? (bijvoorbeeld: wanneer Mahmood wordt aangevallen in het steegje; wanneer Mahmood in zijn eentje door het park loopt en bij de bende gaat zitten; wanneer hij door de jungle in de dierentuin loopt en niet weet wie/wat hij daar aantreft;...)
  - Voor Arthur is het spannend om bij mevrouw Hortense aan te bellen. “Ik kan niet naar binnen. Niet in dit huis.” (p.152) Kan je je voorstellen dat hij dat spannend vindt? Roept deze scene voor jou een zelfde soort spanning op als bijvoorbeeld Mahmood die in het donker in het park loopt?
-

3. VERWERKING

MATERIAAL

-
- (wit of gekleurd) papier
  - stiften/kleurpotloden/fijnlijner
-

- “Tijgers zijn gevaarlijk en sterk en bendes dragen hun afbeelding op de rug van hun jack. Maar wie komt er op voor de dieren die machteloos zijn? Wie draagt een jack met de kop van een mol of een egel op zijn rug? Wordt het geen tijd dat iemand dat doet?” (p.214) Ontwerp je eigen trui/vest/jack met een afbeelding van een klein of niet zo sterk dier.
- Wanneer Mahmood in het lichaam van een rat, jongen, muis, vos en tijger kruipt, is dat voor hem heel vreemd. Deze bovennatuurlijke gebeurtenissen worden in de literatuur en schilderkunst [magisch realisme](#) genoemd. De schilderijen van de Belgische schilder Magritte zijn een beroemd voorbeeld van magisch realisme. Zoek op internet naar schilderijen van Magritte. Wat vind je van die schilderijen? Wat vind je van bovennatuurlijke gebeurtenissen met Mahmood?
- De tijger William Blake is misschien vernoemd naar de gelijknamige Engelse dichter en schilder (1757-1827). Een van zijn beroemde gedichten heet “[The Tyger](#)”. Daarin benoemt de dichter de ongekende schoonheid van tijgers, maar ook hun destructieve kracht. Denk je dat de auteur de tijger inderdaad vernoemd heeft naar de dichter? Waarom zou hij dat gedaan kunnen hebben?
- Mahmood denkt veel na over wat hij meemaakt en weet soms niet wat hij van de gebeurtenissen moet denken. Hij stelt zichzelf daar ook vragen over. Over de messenjongen vraagt hij zich af hoe iemand die zo slecht is, ook tederheid en angst kan voelen. “Maar is de jongen een monster?” (p.68) Welke andere dilemma’s ben je tegengekomen? En hoe denk jij over deze kwesties? “Ik ben geen Japanner. Betekent dat dan dat ik geen manga mag tekenen?” (p.77); “Maar is het liegen als je iets verzwijgt en daardoor een vriend kan helpen?” (p.141); “Is het William Blake of Mahmood die geniet van de angst van de bendeleider als de tijger zijn muil nog verder opentrekt en zich klaarmaakt om toe te happen?” (p.189); “Hoe kan ik zeker weten dat ik geen slecht mens ben?” (p.198); ...

4. VERDER LEZEN

- Stoer! / Bobje Goudsmit (Holland, 2010) – jeugdbendes
- De speer van Odin / Michael Reefs en Elsa Kroese (ill.) (Billy Bones, 2021) – diefstallen
- Project Pandora / Erwin Claes en Michaël Olbrechts (ill.) (Clavis, 2021) – diefstallen
- De dievenbende van Scipio / Cornelia Funke (Querido, 2003) – diefstallen, bendes

Juryleden kunnen online op de boeken reageren. Ga naar www.deleesjury.be, klik op ‘Lezen’ en dan op de juiste leeftijdsgroep en het boek in kwestie.